

ОСЛО – Председнику САД Бараку Обама је данас у Ослу уручена Нобелова награда за мир за 2009. годину.

„Прихватам ову почаст са дубоком захвалношћу и великом понизношћу”, рекао је Обама на свечаности и нагласио да награда говори о томе да људи нису заточеници судбине и да „наша дела имају утицаја и могу да скрену историју у правцу правде”.

Обама је у говору поновио оно што је рекао пре церемоније: да увиђа да су у поређењу са неким великанима историје, добитницима те награде, као што су Алберт Швајцер и Мартин Лутер Кинг, његова „достигнућа мала”.

Он је такође поновио да има много људи заслужнијих од њега да добију ту почаст. Али, рекао је, можда је наконтотверзнија ствар око доделе ове награде баш њему то што је он врховни командант земље која води два рата.

Као одговор на то Обама је рекао да се некад мора ратовати против зла у свету и да би се осигурала безбедност САД, али је изразио жаљење због губитка људских живота.

„Морамо да почнемо да признајемо тешку истину да нећемо искоренити силовите сукобе током нашег живота. Биће тренутака када ће земље, делујући самостално или заједно, сматрати да је употреба силе не само потребна, него и морално оправдана”, рекао је Обама.

Он је рекао да, иако веома цени миран отпор, као шеф државе који се обавезао да штити и брани, не може да се руководи само тиме, нити да скрштених руку прати претње америчком народу.

„Јер немојте се заваравати: зло постоји у свету. Покрет ненасиља не би могао да заустави Хитлерову војску. Преговори не могу да убеди вође Ал Каиде да одложе оружје. Рећи да је сила некад неопходна није позив на цинизам - то је признавање

историје, несавршености човека и границе разума”, рекао је он.

Али нагласио је да све земље морају да се придржавају међународних стандарда о примени силе.

Амерички председник је нагласио да се стабилан мир може постићи ако свет постави неколико услова. Међународна заједница, рекао је он, мора да уведе санкције против земаља као што су Иран или Северна Кореја које се супротстављају међународним захтевима да прекину нуклеарне програме, или земљама као што су Судан, Конго или Мјанмар које угрожавају сопствене грађане.

„Они режими који крше правила, морају да одговарају”, рекао је Обама.

Он је рекао да ће САД увек бити уз оне који се боре за слободу у Ирану, Мјанмару, Зимамбавеу.

„Сведоци смо мирног достојанства реформатора као што је Аунг Сан Су Ћи, храбрости Зимбабвеанаца који су гласали упркос насиљу и храбрости стотина хиљада људи који су мирно протестовали у Ирану”, рекао је Обама.

Он је рекао да су режими тих земаља показали да више страхују од жеље својих грађана, него од стране силе.

„Одговорност је свих слободних људи и слободних земаља да јасно кажу тим покретима да су нада и историја на њиховој страни”, рекао је Обама.

Пре него што је Обама уручио награду, председник Нобеловог комитета Торбјерн Јагланд је покушао да одговори на критику да је то признање исувише рано додељено Обама.

„Многи сматрају да је награда стигла прерано. Али историја је препуна изгубљених прилика. Сада и данас имамо прилику да подржимо идеје председника Обаме”, рекао је Јагланд и нагласио да је награда „позив на акцију за све нас”.

Норвешки Нобелов комитет изненадио је свет када је 9. октобра саопштио да је Обама добитник награде за мир, само девет месеци од доласка у Бели кућу, са два рата које САД воде у Ираку и Авганистану, и без значајних дипломатских достигнућа.

(Бета)